

HVS felülvizsgálati úrlapok

2. Jegyzőkönyv

Tájékoztató: A HVS felülvizsgálata során tartott egyeztetéseken a jegyzőkönyv készítése kötelező. A jegyzőkönyvet a tervezői csoport egy tagja készíti. Hiteles jegyzőkönyv készítéséhez a HACs munkaszervezet vezető (jegyzőkönyvvezető) és a tervezői csoport legalább egy tagjának aláírása szükséges.

A kinyomtatott, hitelesített jegyzőkönyvek megőrzése kötelező. A tervezői csoport vezetője által tartott fogadónapokon bármely regisztrált akciócsoporttagnak joga van megtekinteni bármely HVS felülvizsgálati jegyzőkönyvet.

Bármely jegyzőkönyvezett egyeztetésen, bármely akciócsoporttagnak joga van részt venni.

Egyeztetés helye

Helyszín: Dunamellék Leader Egyesület munkaszervezeti irodája – 6344 Hajós, Rákóczi F. u. 10

Dátum: 2011. március 22. 09.00 óra

Egyeztetés témája (a megfelelő aláhúzendó)

Jövőkép / Helyzetelemzés / Fő célkitűzések / Intézkedések / Célterületek / Egyéb

Hozzászólások összefoglalója

A negyedik Tervezői Csoport ülésének témája a HVS felülvizsgálat kapcsán a HPME-k kidolgozása, célterület-tervezés.

Borbényi Laura TCS-vezető: Köszönti a megjelent TCS-tagokat. Elmondja, hogy a március 18-i határidőre sikerült teljesíteni a felülvizsgálat 1. szakaszában az IH által kitűzött feladatokat - melyek a megadott beszámoló felületre feltöltésre kerültek – illetve a Közgyűlés is döntött a március 17-i ülésen a beérkezett projekttervekről. Így a TCS folytathatja a felülvizsgálatot, a 6/2011-es IH közlemény értelmében a további feladatok a megoldási javaslatok és a HPME katalógus kidolgozásához kapcsolódnak.

A tegnapi nap folyamán került megküldésre a célterület tervezés útmutatója, illetve egyéb dokumentumok, melyek átfogó képet adnak arról, hogyan kell a célterületeket elkészíteni. Ezeket a tagoknak továbbítjuk a mai nap folyamán.

Továbbá tájékoztatja a TCS-t, hogy az IH 24/2011-es közleménye értelmében valamennyi HACs LEADER fejlesztési forrását kiegészítik. A Dunamellék esetében ez 158.134.698 Ft többletforrást jelent a IV. tengelyben. Habár az IH forrástáblát még nem bocsátott rendelkezésünkre, a munkaszervezet számításai szerint az első pályázati időszak után a maradvány forrás 357.090.875 Ft, melyhez a kiegészítő forrást hozzáadva 515.225.573 Ft áll LEADER fejlesztésekre rendelkezésre.

Schindler János: A HACs nem számított arra, hogy kiegészítő forrás kerül megítélésre. Véleménye szerint a rendelkezésre álló valamennyi forrás felhasználását lehetővé kell tenni a következő pályázati időszaktól.

Borbényi Laura: A célterület tervezés kapcsán elkészült útmutató rendelkezik a LHH-nem LHH települések problémájáról, mely számunkra kedvező megoldást tartalmaz, mely szerint nincs szükség a HPME-k tükrözésére, 1 HPME vonatkozhat LHH és nem LHH területre is. Az útmutató szerint a hátrányos helyzetű településekre vonatkozóan nem kötelező egy meghatározott forrás mennyiség elkülönítése, de választható ez a megoldás is. A két opció lehetséges. A helyi akciócsoport egy célterületen belül támogat LHH és nem LHH településeket is. Ebben az esetben kötelező a hátrányos helyzetüként besorolt (csak a 311/2007 (XI.17.) Kormányrendelet szerinti) kistérség, vagy a (240/2006 (XI.30.) Kormányrendelet szerinti település!) kistérség vagy település, mint megvalósítás helye szerint plusz pontszám beépítése a célterület értékelési kritérium rendszerébe (minimum +10 pont). A célterületen belül a támogatási intenzitás változtatásával is preferálhatóak a hátrányosként kategorizált települések. Amennyiben ezen típusú célterület esetében a hátrányos és az „egyéb” településkategóriára is állapít meg forrást a TCS, a célterületen két rangsor jön létre. Amennyiben ezen típusú célterület esetében csak az „egyéb” kategóriára állapít meg forrást, de a támogatásra

jogosult települések között hátrányos helyzetű is szerepel, egy „vegyes” rangsor jön létre, amelyen belül a hátrányos helyzetű települések a számukra kötelezően adható + ponttal preferálhatóak.

Ezen kívül lehetőség, hogy a helyi akciócsoport egy célterületen belül kizárólag a a 311/2007 (XI.17.) Kormányrendelet szerinti kistérsége(ke)t, vagy a 240/2006 (XI.30.) Kormányrendelet szerinti települése(ke)t kíván támogatni.

Aranyi János: Nem érdemes ebben az esetben külön forrást allokálni LHH településekre. Legyen egy intézkedés, melyen belül tegyük lehetővé, hogy LHH és nem LHH települések is pályázhassanak, vegyes rangsor felállítását javasolja.

A tagok a felvetést támogatják.

Schindler János: A forrásallokáció a következő ülés témája lesz, mely kapcsán ezúton felkéri a MSZ-et, hogy a következő ülésre dolgozzon ki javaslatot a források felosztását illetően. Vegyék figyelembe, hogy a TCS a források legalább 55%-át gazdaságfejlesztésre kívánja fordítani. Az elhangzott javaslat alapján a TCS nem kíván az LHH településekre külön forrást elkülöníteni, ennek szem előtt tartásával készüljön el a javaslat.

A megoldási javaslatok kapcsán ismerteti az útmutató alapján a HPME-k kötelező tartalmi elemeit. Erre vonatkozóan a MSZ készített javaslatot, mely kiküldésre került az ülést megelőzően.

Javasolja, hogy az eredeti HVS-ben megfogalmazott megoldási javaslatokat vegyék alapul, hiszen az intézkedések céljait nézve minimálisan változtak. Az eredmények újbóli meghatározása viszont elengedhetetlen. A nem ÚMVP forrásra tervezett intézkedések kapcsán is kell megoldási javaslatot felállítani. A helyzetelemzés ismeretében javasolja, hogy kezdjék meg a megoldási javaslatok kidolgozását az előterjesztés és helyzetelemzés alapján. Megkéri Borbényi Laura TCS-vezetőt, hogy moderátorként ismertesse célkitűzésenként az intézkedéseket.

Borbényi Laura: Ismerteti az intézkedéseket, melyhez várja a javaslatokat. Elhangzott javaslatok:

A1. Intézkedés: Ipari területek kialakítása, fejlesztése - Kiindulópont, hogy kevés az ipari terület és a vállalkozások elindítása nehéz, ezért kell támogatni az önkormányzatokat, hogy biztosítsák a megfelelő infrastrukturális ellátottságot.

A2. Intézkedés: Tevékenységváltás, diverzifikálás támogatása, piacképes KKV-k tevékenységének átalakítása - Kiindulópont, hogy a térség mezőgazdasági beállítottságú, azonban a munkahelyek száma csökken az ágazatban, alacsonyok a jövedelmek, ezért kell a nem agrár-jellegű tevékenységeket támogatni, mely új vállalkozások, munkahelyek létrehozását eredményezheti.

A3. Intézkedés: Komplex vállalati technológia fejlesztése - Kiindulópont, hogy a térség gazdaságában a KKV-k meghatározó fontosságúak, mind a foglalkoztatás, mind a termelés vonatkozásában, azonban fejlesztések nélkül elveszíthetik piacaikat, ezért szükséges támogatásuk, mely eredményeként új munkahelyek teremthetnek.

A4. Intézkedés: Inkubátorház-rendszer kialakítása - Kiindulópont, hogy térségben alacsony a vállalkozások száma, az induló vállalkozások beindítása nehéz, ezért kellenek olyan intézmények, ahol szolgáltatásokat és helyet tudnak igénybe venni.

A5. Intézkedés: Mikrovállalkozások fejlesztése - Kiindulópont, hogy térségben alacsony a vállalkozások száma, melyek tökehiánnyal küzdenek, ez fejlesztéseik legfőbb gátja, ezért szükséges támogatásuk új munkahelyek létrehozására, meglévők megtartására.

B1. Intézkedés: Helyi termékek feldolgozásának és piacra jutásának elősegítése - Kiindulópont, hogy helyi termékek előállítása a térségben meghatározó, azonban azok feldolgozottsági szintje alacsony és nincsenek kellően népszerűsítve. Ezért elő kell segíteni a kisüzemek fejlesztését, marketing tevékenységét, mely eredményeképp korszerűbb üzemek jönnek létre, munkahelyek teremthetnek és ismertebbek lesznek a helyi termékek.

B2. Intézkedés: Mezőgazdaság eszközállományának javítása – Kiindulópont a mezőgazdaság meghatározó szerepe, sok őstermelő, akik elavult gépekkel dolgoznak, így a termelés hatékonysága érdekében biztosítani kell fejlesztési lehetőségeket.

B3. Intézkedés: Mezőgazdasági termékek értéknövelése – Kiindulópont, hogy a mezőgazdaságnak, illetve a mezőgazdasági termékekre alapozott feldolgozásnak hagyománya van, azonban alacsony

hozzáadott értékkel rendelkeznek, ösztönözni kell ezen vállalkozások technológiai fejlesztését, mely eredményként javul a termékek feldolgozottsági szintje.

B4. Intézkedés: Fiatal mezőgazdasági termelők támogatása – Kiindulópont, hogy magas az őstermelők száma, melyek többsége időskorú, alacsony képzettségű, ezért ösztönözni kell a gazdaságátadást és a fiatalok gazdaságalapítását az agrártermelés javítása érdekében.

C1. Intézkedés: Helyi termékek turisztikai kínálatba történő bekapcsolása – Kiindulópont, hogy a helyi termékek (mezőgazdasági és kézműves) előállításával egyre többen foglalkoznak és egyre nagyobb az igény is irántuk, azonban népszerűsítésük nem megfelelő, ismertségük alacsony, melyre megoldás lehet helyi termékeket összegyűjtő és árusító termék házak kialakítása.

C2. Intézkedés: Falusi szálláshelyek és szolgáltatások fejlesztése – Kiindulópont, hogy a turisztika jelentősége ma még csekély, azonban az adottságok jelen vannak a térségben, ezek nemcsak a térség idegenforgalmát lendítenék fel, de az itt élők megélhetéséhez is hozzájárulhatnak. Ezért támogatni kell szálláshelyek és szolgáltatások kialakítását, fejlesztését, mellyel színesedik a turisztikai kínálat és a vidéken élők jövedelmi helyzet is javul.

D1. Intézkedés: Helyi kulturális értékek megőrzése, hagyományok ápolása – Kiindulópont, hogy a helyi múzeumok, kiállítóhelyek sok értéket őriznek, azonban ezek szakszerű elhelyezése nem megoldott, illetve a kiállítóhelyek állapota nem megfelelő. Továbbá sok alkotás születik a térségben, melyek alkotások jobban megismerhetővé válnának kiállítások szervezésével, alkotótáborok biztosításával.

D2. Intézkedés: Művészeti értékekkel bíró alkotások megőrzése – Kiindulópont, hogy a települések közterei, templomok számos művészeti értéket rejtene, melyek állapota romlik, fontos lenne megőrzésük a jövő generációi számára.

D3. Intézkedés: Kézműipari termékek fejlesztése – Kiindulópont, hogy sokan foglalkoznak kézműves tevékenységgel, azonban a műhelyek felújítására nincs elegendő forrásuk a kézműveseknek, ezen mesterségeket, értékeket fent kell tartani.

D4. Intézkedés: Falumegújítás és -fejlesztés – Kiindulópont, hogy a települések központjai folyamatosan fejlődnek, azonban a főutak mentén még mindig számos, leromlott épület, játszótér, köztemető található, ezért szükséges a települések arculatának javítása az életminőség javítása érdekében.

D5. Intézkedés: Vidéki örökségek megőrzése – Kiindulópont, hogy települések a védelem alatt álló épületeikre több figyelmet kell fordítani, nem csak állagmegóvás, de komplex felújítás szükséges, ezért biztosítani kell a rehabilitáció lehetőségét, mellyel megőrizhető épített örökségünk.

D6. Intézkedés: Agrárkörnyezetgazdálkodási rendszerek elterjedésének elősegítése – Kiindulópont, hogy magas a védett és környezetileg érzékeny, valamint és mezőgazdasági területek aránya, melynek köszönhetően egyre nagyobb a tájterhelés, ezért ösztönözni kell a gazdákat, hogy a természeti erőforrások figyelembe vételével gazdálkodjanak.

E1. Intézkedés: Civil szervezetek térségi szerepének növelése – Kiindulópont, hogy a civil szervezetek fontos szerepet játszanak a közösség formálásában, azonban tevékenységük ellátásához, működésükhöz egyre kevesebb forrással rendelkeznek. Ezért segíteni kell őket tevékenységük ellátásához szükséges fejlesztések megvalósításában.

E2. Intézkedés: Vidéki rendezvények támogatása – Kiindulópont, hogy helyi rendezvények hozzájárulnak a helyi társadalom összetartásának erősítéséhez, azonban az önkormányzatoknak egyre kevesebb forrásuk van e jellegű célok megvalósítására. Ezért kell segíteni őket, hogy a kulturális értékek és hagyományok bemutatására szolgáló rendezvényeket meg tudják rendezni, mely az itt élők identitástudatának fejlesztéséhez is hozzájárul.

E3. Intézkedés: HH fiatalok foglalkoztathatóságának elősegítése – Kiindulópont, hogy a HH csoportok felzárkóztatása megoldandó feladat, melyben ellátásában a civil szervezetek bevonása célszerű. Ezért támogatni kell a civilek által megvalósítandó, hátrányos helyzetű csoportok re-integrálását ösztönző programokat, fejlesztési elképzeléseket.

A TCS az elhangzott javaslatok alapján és az útmutatóban megadott paraméterek szerint az alábbiak szerint kidolgozta a megoldási javaslatokat, melyek közül 10 db LEADER HPME (3 kísértékű, 2 komplex), 4 db III. tengelyt érintő HPME és 6 db egyéb forrást érintő HPME:

A1. Intézkedés: Ipari területek kialakítása, fejlesztése

LEADER témakör: Versenyképesség (411)

HPME jogcímhez rendelése: LEADER, vállalkozási alapú fejlesztés

HPME-hez rendelt forrás meghatározása: ÚMVP - 4. Intézkedéscsoport - 411 A helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása

HPME HVS célkitűzéshez rendelése: „A” Célkitűzés: Helyi vállalkozások versenyképességének és munkahelyteremtő képességének erősítése

HPME kódolása: A1.

Helyzet: Az akcióterületen 1 db ipari park (Kunszentmiklós) van és a legtöbb településen (Apostag, Dunavecse, Dusnok, Harta, Solt, Szabadszállás, Tass) található ipari területnek kijelölt övezet. Országos viszonylatban ez alacsony. A relatív olcsó munkaerő több feldolgozó iparban érdekelt vállalkozást vonz a környékre. A közlekedési kapcsolatok javulásával egyre több vállalkozás érdeklődik a térség iránt.

Probléma: Az érdeklődő vállalkozások elindításához sok olyan fix költség járul, ami a tevékenység befejezésekor, áthelyezésekor elbukik. Ezért az ipari vállalkozások keresik az olyan helyeket, ahol a szükséges infrastruktúra (közlekedés, közüzemi szolgáltatók, terület) rendelkezésre áll; a lakosokat nem háborgatva, nyugodtan, biztonságban folytathatják tevékenységüket. Ilyen helyszín jelenleg kevés található az akcióterületen.

Megoldás: Támogatni kell az ilyen övezetek, területek létrehozását, fejlesztését. Segíteni kell az önkormányzatokat abban, hogy az ipari területeket alakítsanak ki, illetve fejlesszenek.

Eredmény: Megfelelő infrastrukturális ellátottság biztosításával a vállalkozások betelepülése megindul, ezáltal nő a térség foglalkoztatási szintje. A támogatások által generálva legalább 2 új iparterület fejlesztési projekt indul el legalább tervezés-engedélyeztetés szintjén.

Érintett települések köre: Apostag, Dunaegyháza, Dunapataj, Dunavecse, Dusnok, Hajós, Harta, Homokmégy, Izsák, Jakabszállás, Kunszentmiklós, Solt, Szabadszállás, Szakmár, Tass, Bócsa, Dunatetőtlen, Fajszt, Fülöpszállás, Kunadacs, Kunpeszér, Orgovány, Öregcsertő, Szalkszentmárton, Újsolt, Újtelek

A2. Intézkedés: Tevékenységváltás, diverzifikálás támogatása, piacképes KKV-k tevékenységének átalakítása

HPME jogcímhez rendelése: ÚMVP, de nem LEADER

HPME-hez rendelt forrás meghatározása: ÚMVP - 3. Intézkedéscsoport - 311 A nem mezőgazdasági tevékenységgé történő diverzifikálás

HPME HVS célkitűzéshez rendelése: „A” Célkitűzés: Helyi vállalkozások versenyképességének és munkahelyteremtő képességének erősítése

HPME kódolása: A2.

Helyzet: A térség gazdasága egyértelműen mezőgazdaság központú, a mezőgazdaságnak hagyománya van.

Probléma: A fokozódó mezőgazdasági gépesítési hullám, illetve az ágazat alacsony jövedelmezősége miatt a munkahelyek száma a mezőgazdaságon belül egyre csökken. Az ágazat munkahelyteremtő és -megtartó képessége alacsony, a problémát a nagyarányú munkanélküliség (átlagosan 11,23 %) és az alacsony jövedelmek is súlyosbítják. A mezőgazdaságból élő háztartások és a kisebb mezőgazdasági vállalkozások gyakran nem tudják továbbfoglalkoztatni alkalmazottjaikat, illetve a túl magas és emelkedő fajlagos költségek következtében a mezőgazdasági tevékenységből származó jövedelem túl alacsony. Ez előbb-utóbb vállalkozások megszűnéséhez vezet.

Megoldás: Ösztönözni kell a mezőgazdaságból származó jövedelemmel rendelkező háztartások egyéb termelő és szolgáltató tevékenységeit. Ez a nem agrárjellegű tevékenységekre, mikrovállalkozások indítására, valamint a meglévő kézműves hagyományokra, az on-farm jellegű turisztikai tevékenységekre alapozva hajtható végre.

Eredmény: Az intézkedés eredményeképp javul a mezőgazdaságból élő lakosság keresőképessége, valamint olyan agrárágazaton kívüli munkahelyek jönnek létre, illetve maradnak meg, amelyek hozzájárulnak az elvándorlás visszaszorításához és a vidéki életkörülmények javításához. Eredményként a foglalkoztatottsági szint megtartása mellett legalább 2 új mikrovállalkozás és 6 új munkahely létrejöttére számíthatunk. 2 mezőgazdasági vállalkozás alakul át, illetve 1 mezőgazdasági termelő kezd foglalkozni on-farm jellegű turisztikai tevékenységgel.

Érintett települések köre: Apostag, Dunaegyháza, Dunapataj, Dunavecse, Dusnok, Hajós, Harta, Homokmégy, Izsák, Jakabszállás, Kunszentmiklós, Solt, Szabadszállás, Szakmár, Tass, Bócsa, Dunatetőtlen, Fajszt, Fülöpszállás, Kunadacs, Kunpeszér, Orgovány, Öregcsertő, Szalkszentmárton, Újsolt, Újtelek

A3. Intézkedés: Komplex vállalati technológia fejlesztése

HPME jogcímhez rendelése: nem ÚMVP

HPME-hez rendelt forrás meghatározása: GOP 2. prioritás: A vállalkozások (kiemelten a kkv-k) komplex fejlesztése

HPME HVS célkitűzéshez rendelése: „A” Célkitűzés: Helyi vállalkozások versenyképességének és munkahelyteremtő képességének erősítése

HPME kódolása: A3.

Helyzet: A térség gazdasági életében mind a munkahelyek, mind a termelés tekintetében kulcsszerepet töltenek be a KKV-k.

Probléma: A KKV-k többsége leromlott épületekkel, elavult eszközökkel rendelkezik. Az elavult technológiák veszélyeztetik a vállalatok piacképességét, piacon maradásukat, munkahelyteremtő képességüket, illetve nem tudják felvenni a versenyt a piacon levő nagyobb versenytársaikkal.

Megoldás: Kiemelt jelentőségű, hogy ezen gazdasági társaságoknak technológiailag fejlett hátterük legyen, ezért támogatni kell, hogy új beruházások révén fejlődhessenek, új munkavállalókat foglalkoztathassanak és új piacokat szerezhessenek.

Eredmény: Az intézkedés eredményeképpen a kis-és középvállalkozások különféle belső fejlesztéseket hajtanak végre, (pl. eszközvásárlás, ingatlan-beruházás, marketing), mely révén 5 új munkahely teremődik a térségben.

Érintett települések köre: (mikrovállalkozásnak nem minősülő pályázó esetén)

Apostag, Dunaegyháza, Dunapataj, Dunavecse, Dusnok, Hajós, Harta, Homokmégy, Izsák, Jakabszállás, Kunszentmiklós, Solt, Szabadszállás, Szakmár, Tass, Bócsa, Dunatetőtlen, Fajszt, Fülöpszállás, Kunadacs, Kunpeszér, Orgovány, Öregcsertő, Szalkszentmárton, Újsolt, Újtelek

A4. Intézkedés: Inkubátorház-rendszer kialakítása

HPME jogcímhez rendelése: nem ÚMVP

HPME-hez rendelt forrás meghatározása: DAOP - 1. prioritás - Regionális gazdaságfejlesztés

HPME HVS célkitűzéshez rendelése: „A” Célkitűzés: Helyi vállalkozások versenyképességének és munkahelyteremtő képességének erősítése

HPME kódolása: A4.

Helyzet: A térségben meglehetősen alacsony a működő vállalkozások száma. A gazdasági szolgáltatások hiánya, és ezek nehéz elérhetősége akadályozza új vállalkozások, illetve új beruházások elindítását.

Probléma: A vállalkozások 20%-a éli csak meg a működés 5. évét. Ennek oka a magas kezdeti költségeken felül a nem megfelelő telephely választása, illetve a kisvállalkozásoknak nyújtott szolgáltatások magas költsége. Az új vállalkozások nem tudják megosztani tapasztalatot társaikkal.

Megoldás: Az induló kisvállalkozásoknak lehetőséget kell teremteni egy olyan intézmény létrehozásával, ahol relatív olcsón bérelhetnek maguknak telephelyet, vehetnek igénybe szolgáltatásokat (könyvelés, fénymásolás, terem bérlés), és rendelkezésre áll az alapinfrastruktúra (víz, gáz, villany, telefon, internet).

Eredmény: Az intézkedés eredményeként 1 inkubátorház alakul a térségben, ezekben egyre több vállalkozás bérel magának irodát. A kezdeti időszak után a saját lábra álló vállalkozások saját telephelyet bérelnek, utat engedve az új vállalkozásoknak.

Érintett települések köre: Apostag, Dunaegyháza, Dunapataj, Dunavecse, Dusnok, Hajós, Harta, Homokmégy, Izsák, Jakabszállás, Kunszentmiklós, Solt, Szabadszállás, Szakmár, Tass, Bócsa, Dunatetőtlen, Fajszt, Fülöpszállás, Kunadacs, Kunpeszér, Orgovány, Öregcsertő, Szalkszentmárton, Újsolt, Újtelek

A5. Intézkedés: Mikroállalkozások fejlesztése

HPME jogcímhez rendelése: ÚMVP, de nem LEADER

HPME-hez rendelt forrás meghatározása: ÚMVP - 3. Intézkedéscsoport - 312 Mikroállalkozások létrehozásának és fejlesztésének támogatása

HPME HVS célkitűzéshez rendelése: „A” Célkitűzés: Helyi vállalkozások versenyképességének és munkahelyteremtő képességének erősítése

HPME kódolása: A5.

Helyzet: A térségben meglehetősen alacsony a működő vállalkozások száma. A működő vállalkozások többsége mikro. és kisvállalkozás.

Probléma: A gazdaságra jellemző, hogy alacsony a vállalkozási sűrűség, általános a tőkehiány, a vidéki vállalkozások innovációs képessége ezért gyenge. A foglalkoztatási szint emelkedését nem tudják a mikroállalkozások kellőképpen szolgálni, továbbá a már létező mikro- és kisvállalkozások méretükből kifolyóan méretgazdaságossági problémákkal küzdenek. Az elmaradottabb települések vállalkozásai hátrányból indulnak a térség fejlettebb településeinek vállalkozásaival szemben.

Megoldás: A térségben tapasztalható vállalkozási szellem és az olcsó munkaerő rendelkezésre állása segítheti az új és sikeres mikro- és kisvállalkozások létrehozását, meglévők fenntartását. Az LHH területeken különösképpen fontos, hogy új és sikeres mikroállalkozások jöjjenek létre. A szolgáltatásokhoz való hozzáférés nehézségei és a helyi kereslet hiánya indokolja, hogy kiemelten támogassuk az LHH területek mikroállalkozásainak fejlesztését. Támogatni kell új mikroállalkozások létrehozását, illetve működő mikroállalkozások beruházásait, műszaki-technológiai fejlesztéseit. Támogatni kell a gazdasági tevékenységhez közvetlenül kapcsolódó eszközök beszerzését, épületfelújítást, és -korszerűsítést, kisléptékű infrastruktúra-fejlesztést, minőségbiztosítási és környezetirányítási rendszer bevezetését.

Eredmény: A vidéki területek vállalkozásainak fejlesztésén keresztül az intézkedés hozzájárul a koncepció kiemelt vidékfejlesztési céljának, a munkahelyteremtés megvalósításához, 1 új állandó munkahely jön létre támogatott vállalkozásonként. Az intézkedés eredményeképp mérséklődik a vidéki területekről munkavállalási céllal történő elvándorlás (10 %-kal csökken az elvándorlási ráta), nő az életszínvonal, eddig hiányzó szolgáltatások jelenhetnek meg. 5 vállalkozás megújítja eszközparkját, épületeit. Az élénkülő gazdaság további vállalkozások létrejöttét indukálhatja.

Érintett települések köre: Apostag, Dunaegyháza, Dunapataj, Dusnok, Harta, Homokmégy, Jakabszállás, Szakmár, Tass, Bócsa, Dunatetetlen, Fajs, Fülöpszállás, Kunadacs, Kunpeszér, Orgovány, Öregcsertő, Szalkszentmárton, Újsolt, Újtelek

B1. Intézkedés: Helyi termékek feldolgozásának és piacra jutásának elősegítése

LEADER témakör: Életminőség/diverzifikáció (413)

HPME jogcímhez rendelése: LEADER, vállalkozási alapú fejlesztés (komplex)

HPME-hez rendelt forrás meghatározása: ÚMVP - 4. Intézkedéscsoport - 411 A helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása

HPME HVS célkitűzéshez rendelése: „B” Célkitűzés: Mezőgazdaság fejlesztése az ágazat versenyképességének és az előállított termékek hozzáadott értékének növelésével

HPME kódolása: B1.

Helyzet: A térségben egyre többen foglalkoznak kis volumenű, specifikus, jövedelem-kiegészítő funkciót betöltő helyi termék előállítással (házi lekvár, aszalt gyümölcsök, befőttek, tejtermékek, méz, savanyúság, őrölt paprika, húсарuk, bioélelmiszerek stb). A előállított helyi termékekre egyre nagyobb igény mutatkozik a helyi lakosság és az idelátogató turisták részéről is.

Probléma: A helyben előállított helyi, tájspecifikus mezőgazdasági termékek feldolgozottsági szintje alacsony. A termelők felszereltsége korszerűtlen, egyre nehezebb az előállítás. Az akcióterületen alacsony a helyi termékek ismertsége, a térségben kevés az olyan termék, amely marketinggel van támogatva. Ennek oka, hogy nem jut pénz a termékek népszerűsítésére, illetve nem bírja el a marketing költségeit a termék egységára.

Megoldás: Elő kell segíteni a kis volumenű, specifikus, jövedelem-kiegészítő funkciót betöltő termelők, vállalkozások tevékenységét a helyi (tájspecifikus) termékek fejlesztésével, a feldolgozás technológiáinak és minőségének javításával. Biztosítani kell a helyi termékek közös fellépését kiállításokon, vásárokon, továbbá támogatni kell a termelők egyéni, illetve összefogással történő közös megjelenését, védjegyrendszerhez való csatlakozásukat.

Eredmény: A fejlesztések hatására a helyi termékek minősége, feldolgozottsági szintje növekszik. Előreláthatólag 6 db helyi termék előállító kis volumenű gazdaság felújítása, átalakítása valósul meg. Az intézkedés hatására ismertebbek lesznek a helyben előállított helyi, tájspecifikus termékek és növekszik az irántuk való kereslet, a vásárlókban kialakul egyfajta termékhiány, a helyi lakosok

büszkébbek lesznek a helyben előállított termékekre. Az akcióterületről származó helyi termékek legalább 3 belföldi kiállításon/vásáron megjelennek 6 helyi termék népszerűsítését célzó rendezvény kerül megrendezésre a HACCS területén. Legalább 1 vállalkozás csatlakozik egy meglévő védjegyrendszerhez.

Érintett települések köre: Apostag, Dunaegyháza, Dunapataj, Dunavecse, Dusnok, Hajós, Harta, Homokmégy, Izsák, Jakabszállás, Kunszentmiklós, Solt, Szabadszállás, Szakmár, Tass, Bócsa, Dunatétlen, Fajszt, Fülöpszállás, Kunadacs, Kunpeszér, Orgovány, Öregcsertő, Szalkszentmárton, Újsolt, Újtelek

B2. Intézkedés: Mezőgazdaság eszközállományának javítása

LEADER témakör: Versenyképesség (411)

HPME jogcímhez rendelése: LEADER, vállalkozási alapú fejlesztés

HPME-hez rendelt forrás meghatározása: ÚMVP - 4. Intézkedéscsoport - 411 A helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása

HPME HVS célkitűzéshez rendelése: „B” Célkitűzés: Mezőgazdaság fejlesztése az ágazat versenyképességének és az előállított termékek hozzáadott értékének növelésével

HPME kódolása: B2.

Helyzet: A Dunamellék Helyi Akciócsoport területén számos őstermelő gazdálkodik és mezőgazdasági vállalkozás működik. A hátrányos helyzetű települések megélhetésében a mezőgazdaság kiemelkedő szerepet játszik. A mindennapi munkához szükséges egyszerű gépek hiányoznak vagy rossz műszaki állapotban vannak.

Probléma: A leromlott eszközparkkal rendelkező gazdálkodók nem tudják munkájukat megfelelő hatékonysággal végezni. A szektorban található beruházási támogatások általában a nagyobb költségű gépek, eszközök vásárlásánál, illetve 4 EUME feletti üzemmérettel rendelkezők számára vehetők igénybe.

Megoldás: Biztosítani kell a termelőknek az egyszerűbb termelési eszközökhöz való hozzájutást. A mindennapi munkához nemcsak bonyolult, nagyértékű gépek tartoznak. A pályázható összeg, illetve az eszközök egységköltségének lekorlátozásával biztosítható az intézkedés kiegészítő jellege. A fejlesztés kísértékű projekt keretében valósulhat meg.

Eredmény: Az intézkedés eredményeképp a mindennapi munkához szükséges egyszerű eszközök is olyan műszaki színvonalon állnak a termelők rendelkezésére, hogy a lehető legjobb minőségben tudjanak mezőgazdasági terméket előállítani. Az intézkedés eredményeként 18 gazdálkodó eszközvásárlása valósul meg.

Érintett települések köre: Apostag, Dunaegyháza, Dunapataj, Dunavecse, Dusnok, Hajós, Harta, Homokmégy, Izsák, Jakabszállás, Kunszentmiklós, Solt, Szabadszállás, Szakmár, Tass, Bócsa, Dunatétlen, Fajszt, Fülöpszállás, Kunadacs, Kunpeszér, Orgovány, Öregcsertő, Szalkszentmárton, Újsolt, Újtelek

B3. Intézkedés: Mezőgazdasági termékek értéknövelése

HPME jogcímhez rendelése: ÚMVP, de nem LEADER

HPME-hez rendelt forrás meghatározása: ÚMVP - 1. Intézkedéscsoport – 123 A mezőgazdasági termékek értéknövelése

HPME HVS célkitűzéshez rendelése: „B” Célkitűzés: Mezőgazdaság fejlesztése az ágazat versenyképességének és az előállított termékek hozzáadott értékének növelésével

HPME kódolása: B3.

Helyzet: A térségben a mezőgazdaságnak múltja van, ezekre az adottságokra és hagyományokra alapozva több vállalkozás foglalkozik élelmiszer-feldolgozással. Legelterjedtebb a szőlő- és gyümölcsfeldolgozás és konzerválás, napraforgó-feldolgozás, szárítás, takarmány-előállítás, húsipari termékek gyártása, fűszerpaprika, fokhagyma, savanyúság, száraztészta, tejtermékek előállítása.

Probléma: A feldolgozott termékek hozzáadott értéke alacsony, a feldolgozó üzemekre zömében kedvezőtlen üzemmérettel jellemző, nem elég korszerű a termékszerkezet. A korszerűsítések gátja a jövedelemtermelő képességből származó tőkehiány.

Megoldás: A mezőgazdasági termékek feldolgozásának, illetve forgalmazásának javításával, új termékek, eljárások, technológiák bevezetésével növelni kell a mezőgazdasági üzem, illetve élelmiszeripari vállalkozás összeteljesítményét és versenyképességét. Növelni kell a mezőgazdasági termékek helyben előállított értékét az élelmiszeripari feldolgozási tevékenységet folytató vállalkozások szerkezetváltásának, technikai-műszaki fejlesztésének támogatásával. Segíteni kell az átállást a magasabb termelési költségekkel járó, de jobban eladható élelmiszerek irányába. A

fejlesztéseknek eredményeképp létrejövő termékeknek magas minőségűnek kell lenni, emelve az élelmiszerbiztonság és higiénia szintjét is.

Eredmény: Az intézkedés eredményeképp a mezőgazdasági termékek feldolgozottsága, hozzáadott értéke nő, a vállalkozások versenyképessége javul azáltal, hogy 3 vállalkozás technológia-fejlesztést, illetve eszközbeszerzést valósít meg.

Érintett települések köre: Apostag, Dunaegyháza, Dunapataj, Dunavecse, Dusnok, Hajós, Harta, Homokmégy, Izsák, Jakabszállás, Kunszentmiklós, Solt, Szabadszállás, Szakmár, Tass, Bócsa, Dunatetőtlen, Fajsz, Fülöpszállás, Kunadacs, Kunpeszér, Orgovány, Öregcsertő, Szalkszentmárton, Újsolt, Újtelek

B4. Intézkedés: Fiatal mezőgazdaság termelők támogatása

HPME jogcímhez rendelése: ÚMVP, de nem LEADER

HPME-hez rendelt forrás meghatározása: ÚMVP - 1. Intézkedéscsoport – 112 Fiatal gazdák induló támogatása

HPME HVS célkitűzéshez rendelése: „B” Célkitűzés: Mezőgazdaság fejlesztése az ágazat versenyképességének és az előállított termékek hozzáadott értékének növelésével

HPME kódolása: B4.

Helyzet: A térségben a mezőgazdaság a meghatározó ágazat, kb. 9500 őstermelő foglalkozik gazdálkodással.

Probléma: A mezőgazdasági gazdálkodók nagyobb hányada idős kora, gyenge alkalmazkodó képessége és alacsony szakképzettsége miatt már nem alkalmas a termelő tevékenységre.

Megoldás: A fiatal mezőgazdasági termelők gazdaságalapításával, a mezőgazdasági munkaerő korstruktúrájának javításával elérhető a vidék népességmegtartó képességének növelése és a mezőgazdasági tevékenység hosszú távú fenntartása, az agrártermelés minőségének javulása.

Eredmény: Az intézkedés eredményeként 5, 40 évnél fiatalabb, új gazdaságot beindító vagy már meglévő gazdaság irányítását átvevő fiatal gazdálkodó gazdaságának fejlesztése valósul meg.

Érintett települések köre: Apostag, Dunaegyháza, Dunapataj, Dunavecse, Dusnok, Hajós, Harta, Homokmégy, Izsák, Jakabszállás, Kunszentmiklós, Solt, Szabadszállás, Szakmár, Tass, Bócsa, Dunatetőtlen, Fajsz, Fülöpszállás, Kunadacs, Kunpeszér, Orgovány, Öregcsertő, Szalkszentmárton, Újsolt, Újtelek

C1. Intézkedés: Helyi termékek turisztikai kínálatába történő bekapcsolása

LEADER témakör: Életminőség/diverzifikáció (413)

HPME jogcímhez rendelése: LEADER, vállalkozási alapú fejlesztés

HPME-hez rendelt forrás meghatározása: ÚMVP - 4. Intézkedéscsoport - 411 A helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása

HPME HVS célkitűzéshez rendelése: „C” Célkitűzés: Falusi turizmus fejlesztése a térség turisztikai kínálatának bővítésével

HPME kódolása: C1.

Helyzet: A térségben a kézműipari tevékenységgel foglalkozók köre igen széles. Találhatók kézi- és gépi hímzők, fazekasok, bórdíszműves, porcelánfestő, tojásfestéssel, pingálással foglalkozók, festők, csontfaragók, bútorfestők és mézeskalács-készítők. Továbbá egyre többen foglalkoznak kis volumenű, specifikus, jövedelem-kiegészítő funkciót betöltő helyi termék (házi lekvár, sajt, tejtermékek, méz, savanyúság, őrölt paprika, húsaruk, bioélelmiszerek stb.) előállításával. Az előállított helyi termékekre egyre nagyobb kereslet mutatkozik az idelátogató turisták részéről is.

Probléma: Az akcióterületen alacsony a helyi termékek ismertsége, a térségben kevés az olyan termék, amely marketinggel van támogatva. Ennek oka, hogy nem jut pénz a termékek népszerűsítésére, illetve nem bírja el a marketing költségeit a termék egységára.

Megoldás: A turisztikai szolgáltatásokat össze kell kapcsolni a térségre jellemző helyi kulturális értékek sajátos stílusának vonzerejével, a térség egyedi kézműves termékeinek és helyi termékeinek bemutatásával. Elő kell segíteni a helyi alapanyagból készült, valamit kézműves termékek népszerűsítését.

Eredmény: Az intézkedés eredményeképp a térségben létrejön legalább 2 „helyi termék ház”, mely a térség területén előállított, a térségben honos vagy ott megtermelt, előállított alapanyagból, hagyományos és/vagy az adott térségre jellemző technológiával, eljárással készült mezőgazdasági és kézműves termékeket gyűjti össze és értékesíti.

Érintett települések köre: Apostag, Dunaegyháza, Dunapataj, Dunavecse, Dusnok, Hajós, Harta, Homokmégy, Izsák, Jakabszállás, Kunszentmiklós, Solt, Szabadszállás, Szakmár, Tass, Bócsa,

Dunatetőten, Fajs, Fülöpszállás, Kunadacs, Kunpeszér, Orgovány, Öregcsertő, Szalkszentmárton, Újsolt, Újtelek

C2. Intézkedés: Falusi szálláshelyek és szolgáltatások fejlesztése

HPME jogcímhez rendelése: ÚMVP, de nem LEADER

HPME-hez rendelt forrás meghatározása: ÚMVP - 3. Intézkedéscsoport - 313 A turisztikai tevékenységek ösztönzése

HPME HVS célkitűzéshez rendelése: „C” Célkitűzés: Falusi turizmus fejlesztése a térség turisztikai kínálatának bővítésével

HPME kódolása: C2.

Helyzet: A területen a falusi turizmus fejlődőben van, azonban a meglévő adottságokhoz képest kihasználtsága alacsony. A térségben nagy hagyománya van a borászatnak, a horgászatnak, az erdőségek, puszták kedveznek a vadászat és lovászat feltételeinek, valamint az erdei és ökoturizmusnak. Az agroturizmus, a vízi és kerékpáros turizmus is egyre elterjedtebb, azonban a kapcsolódó szolgáltatások kiegyenlített kínálatot nyújtanak. Turisztikai szempontból jelenleg még nem felfedezett célcsoport a fiatalok csoportja, a számukra nyújtható szolgáltatások nem specifikusak.

Probléma: Az akcióterület turisztikai jelentősége az adottságokhoz képest ma még szerény, a lakosság megélhetésében ugyancsak elhanyagolható. A terület egyelőre csak rövidtávon tud programot, turisztikai látványosságot nyújtani az érdeklődőknek. A szálláshelyek, táborozási lehetőségek, ifjúsági szálláshelyek infrastruktúrája szegényes és hiányoznak az állandó kihasználtságukat biztosító szolgáltatások.

Megoldás: Az akcióterületen elő kell segíteni az alternatív jövedelemszerzést biztosító gazdasági tevékenységek fejlesztését, a lakosság több lábón állását. A falusi turisztikai szolgáltatók kínálatának bővítésével nemcsak a lakosság megélhetése javul, de a térség idegenforgalma is fellendül. Elő kell segíteni falusi és ifjúsági szálláshelyek fejlesztését, valamint kapcsolódó szolgáltatások kiépítését, új szálláshelyek létesítésével, már működő szolgáltatások bővítésével, korszerűsítésével és marketingjével.

Eredmény: A minősített szolgáltatók számával eleinte a kiegészítő jövedelemszerzés, később a vállalkozóvá válás lehetősége nő. Az eddigi turisztikai kínálat színesedik és kiegyenlítettebbé válik. A térségben eltöltött idő alatt igénybe vett szolgáltatások a helyi keresletet növelik. Az intézkedés hatására több minősített vendégágy lesz a térségben (+10 vendégágy) és javul a kapcsolódó turisztikai szolgáltatások színvonala is.

Érintett települések köre: Apostag, Dunaegyháza, Dunapataj, Dusnok, Harta, Homokmégy, Jakabszállás, Szakmár, Tass, Bócsa, Dunatetőten, Fajs, Fülöpszállás, Kunadacs, Kunpeszér, Orgovány, Öregcsertő, Szalkszentmárton, Újsolt, Újtelek

D1. Intézkedés: Helyi kulturális értékek megőrzése, hagyományok ápolása

LEADER témakör: Életminőség/diverzifikáció (413)

HPME jogcímhez rendelése: LEADER, közösségi célú fejlesztés (komplex)

HPME-hez rendelt forrás meghatározása: ÚMVP - 4. Intézkedéscsoport - 411 A helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása

HPME HVS célkitűzéshez rendelése: „D” Célkitűzés: Településkép, kulturális örökségek és a vidéki táj fenntartható fejlesztése

HPME kódolása: D1.

Helyzet: A települések tájmúzeumai, helytörténeti gyűjteményei által képviselt értékek hozzájárulnak az identitás formálásához. Az akcióterület településeinek jelentős részén fellelhetőek helytörténeti, néprajzi értékkel bíró, egykori paraszti világot idéző korabeli dokumentumok, használati tárgyak, dísz tárgyak, hagyományos mesterségek szerszámai, művészeti-népművészeti értékek, melyeket a helytörténeti múzeumok, faluházak, kiállítóhelyek őriznek.

Probléma: Ezen értékek, tárgyak és dokumentumok szakszerű állagmegóvást követően, rendszerezve kiállítások törzsanyagát képezhetik. A múzeumok meglévő kincseinek állaga a raktárakban folyamatosan romlik. A meglévő és az újonnan beszerzett múzeumi anyagok rendszerezéséhez hiányoznak a megfelelő eszközök és kiállítóhelyek. Az akcióterületen számos, a térség kultúráját színesítő alkotó (festők, szobrászok, kézművesek) végzi tevékenységét, azonban sok esetben a helyi lakosság sem ismeri munkájukat.

Megoldás: Biztosítani kell a térség kulturális értékeit megtestesítő helytörténeti és néprajzi értékkel bíró, egykori paraszti világot idéző korabeli dokumentumok, használati tárgyak, dísz tárgyak továbbá hagyományos mesterségek szerszámainak, művészeti-népművészeti értékeknek a szakszerű megőrzését, kiállítását. Lehetővé kell tenni kiállítóhelyek és raktárak kialakítását, felújítását, a

rendszerezéshez szükséges eszközök beszerzését. A kiállítások létrehozásával jobban megismerhetővé válik a térség múltja, erősödik a közösségi identitás. Ezért lehetőséget kell biztosítani a térségben élő alkotók kiállításainak megrendezésére, illetve részükre alkotótáborok szervezésére, hogy a helyben élők jobban megismerhessék munkájukat.

Eredmény: Az intézkedés eredményeképp legalább 4 kiállítóhely fejlesztése valósul meg az épületek felújításával és/vagy eszközbeszerzéssel, továbbá 2 kiállítás és 1 alkotótábor kerül megrendezésre a térségben.

Érintett települések köre: Apostag, Dunaegyháza, Dunapataj, Dunavecse, Dusnok, Hajós, Harta, Homokmégy, Izsák, Jakabszállás, Kunszentmiklós, Solt, Szabadszállás, Szakmár, Tass, Bócsa, Dunatétlen, Fajsz, Fülöpszállás, Kunadacs, Kunpeszér, Orgovány, Öregcsertő, Szalkszentmárton, Újsolt, Újtelek

D2. Intézkedés: Művészeti értékkel bíró alkotások megőrzése

LEADER témakör: Életminőség/diverzifikáció (413)

HPME jogcímhez rendelése: LEADER, közösségi célú fejlesztés

HPME-hez rendelt forrás meghatározása: ÚMVP - 4. Intézkedéscsoport - 411 A helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása

HPME HVS célkitűzéshez rendelése: „D” Célkitűzés: Településkép, kulturális örökségek és a vidéki táj fenntartható fejlesztése

HPME kódolása: D2.

Helyzet: Az Akciócsoport településein számos művészeti érték van: beltéri szobrok, órák, installációk, emlékművek, templomi orgonák, festmények, freskók.

Probléma: Ezen értékek állapota sokszor elhanyagolt vagy legalább is az idő múlásával elöregedett, felújításuk sok esetben halaszthatatlan.

Megoldás: Ezen alkotások, értékek megújítása fontos, ezáltal a következő generáció számára megőrizhető lenne. A felújítások után a muzeális, művészeti értékek újra régi fényükben csillognak, azt bárki megcsodálhatja. A művészeti értékkel bíró felújított emlékek felkerülnek a térség látnivalói közé.

Eredmény: A múzeumi és közterületi alkotások nem megfelelő állapotban lévő értékes darabjainak állagmegóvása, felújítása a kiállíthatóság érdekében megfelelő eredménye lenne a programnak. A tervek szerint összesen 4 alkotás megújítására kerülne sor.

Érintett települések köre: Apostag, Dunaegyháza, Dunapataj, Dunavecse, Dusnok, Hajós, Harta, Homokmégy, Izsák, Jakabszállás, Kunszentmiklós, Solt, Szabadszállás, Szakmár, Tass, Bócsa, Dunatétlen, Fajsz, Fülöpszállás, Kunadacs, Kunpeszér, Orgovány, Öregcsertő, Szalkszentmárton, Újsolt, Újtelek

D3. Intézkedés: Kézműipari termékek fejlesztése

LEADER témakör: Életminőség/diverzifikáció (413)

HPME jogcímhez rendelése: LEADER, vállalkozási alapú fejlesztés

HPME-hez rendelt forrás meghatározása: ÚMVP - 4. Intézkedéscsoport - 411 A helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása

HPME HVS célkitűzéshez rendelése: „D” Célkitűzés: Településkép, kulturális örökségek és a vidéki táj fenntartható fejlesztése

HPME kódolása: D3.

Helyzet: A települések őrzik a népszokásokat és a hagyományokat, az idősök igyekeznek a fiatalabb generáció számára ezeket az értékeket átadni. Mára fellelhetők azok az emberek, akik hímzéssel, porcelánfestéssel, fafaragással, fazekassággal, pingálással, tojásfestéssel, bőrdíszművességgel foglalkoznak.

Probléma: A kézművességgel foglalkozó szakemberek egy része kiegészítő tevékenységként, másik része pedig megélhetésként végzi tevékenységét, azonban egyre nehezebben élnek meg, melyet tovább nehezít, hogy az eszközeik, műhelyeik leromlott állapotán tökehiány miatt nem képesek javítani.

Megoldás: A több száz éves múlttal rendelkező települések vonzerejét növelheti a népi mesterségek felelevenítése, illetve használata. A térség rendkívül gazdag kulturális örökségeit, népművészeti hagyományait, népszokásait fent kell tartani, hogy az megismerhető legyen a következő generációk számára is.

Eredmény: Az intézkedés hozzájárul a kulturális értékek és hagyományok megőrzéséhez, eredményeképp 9 kézműipari termék előállításával foglalkozó műhely komplex felújítása és eszközbeszerzése valósul meg.

Érintett települések köre: Apostag, Dunaegyháza, Dunapataj, Dunavecse, Dusnok, Hajós, Harta, Homokmégy, Izsák, Jakabszállás, Kunszentmiklós, Solt, Szabadszállás, Szakmár, Tass, Bócsa, Dunatetőten, Fajsz, Fülöpszállás, Kunadacs, Kunpeszér, Orgovány, Öregcsertő, Szalkszentmárton, Újsolt, Újtelek

D4. Intézkedés: Falumegújítás és – fejlesztés

HPME jogcímhez rendelése: ÚMVP, de nem LEADER

HPME-hez rendelt forrás meghatározása: ÚMVP - 3. Intézkedéscsoport - ÚMVP - 3.

Intézkedéscsoport - 322 Falumegújítás és –fejlesztés

HPME HVS célkitűzéshez rendelése: „D” Célkitűzés: Településkép, kulturális örökségek és a vidéki táj fenntartható fejlesztése

HPME kódolása: D4.

Helyzet: A térség települései az elmúlt évtizedben sokat tettek a rendezett település központ kialakítására. Ennek során több település legfontosabb középülete megújult. Az épületek, építmények játszóterek, temetők, piacok azonban továbbra is romló állapotban vannak. A nagy területen fekvő közparkok, zöldfelületek, játszóterek kihasználtsága jelenleg minimális, gondozottságuk igen eltérő.

Probléma: Bár történt előrelépés a településkép megújításában, a központhoz vezető utak mentén számos romos épület található, ami kioltja a rendben tartott központ által sugallt jó érzetet. A leromlott közterületek a helyben élők nagyon kis hányada számára képvisel értéket.

Megoldás: A vidéki térségek vonzerejének növelése, valamint a lakosság életminőségének javítása érdekében a települések arculatát, közterületeit javítani kell. A leromlott településképet a frekvencián használt területeken fel kell újítani. Ilyen útvonalak a település központját alkotó vagy közvetlenül övező épületek és a helyi turisztikai látványossághoz közvetlenül vezető útvonalak mentén fekvő épületek. Fejleszteni kell a védelem alatt nem álló közparkokat; pihenőhelyeket; sétautakat és az azt övező környezetet. Támogatni kell a temető épületeinek és környezetének felújítását, játszóterek fejlesztését, valamint piacok létrehozását és fejlesztését.

Eredmény: A felújított homlokzatok hozzájárulnak a rendezett településkép kialakulásához. Az intézkedések hatására a térségben 5 épület és közvetlen környezetének felújítása valósul meg. Legalább 1 piac, 1 kültéri közcélú feladatokat ellátó játszótér, valamint 1 köztemető felújítása valósul meg az intézkedés keretében.

Érintett települések köre: Apostag, Dunaegyháza, Dunapataj, Dusnok, Harta, Homokmégy, Izsák (kültérülettel), Jakabszállás, Kunszentmiklós (kültérülettel), Solt (Kültérülettel), Szabadszállás (kültérülettel), Szakmár, Tass, Bócsa, Dunatetőten, Fajsz, Fülöpszállás, Kunadacs, Kunpeszér, Orgovány, Öregcsertő, Szalkszentmárton, Újsolt, Újtelek

D5. Intézkedés: Vidéki örökségek megőrzése

HPME jogcímhez rendelése: ÚMVP, de nem LEADER

HPME-hez rendelt forrás meghatározása: ÚMVP - 3. Intézkedéscsoport - 323A A kulturális örökség megőrzése

HPME HVS célkitűzéshez rendelése: „D” Célkitűzés: Településkép, kulturális örökségek és a vidéki táj fenntartható fejlesztése

HPME kódolása: D5.

Helyzet: A térség települései az elmúlt évtizedben sokat tettek a rendezett településkép kialakítására. A védelem alatt álló épületekre azonban kiemelt figyelmet kell fordítani. A település központokban legjellemzőbben régi parasztházak, közigazgatási funkcióval ellátott kastélyok és templomok állnak helyi, illetve országos védelem alatt.

Probléma: Bár történt előrelépés a védelem alatt álló épületek felújításában, ezek leginkább az állagmegővésre törekedtek. Pályázatokban sikerült néhány templomot, régi parasztházat felújítani, de a szigorú uniós lehatárolási szabályok miatt átfogó módon nem lehetett a védett épületekre komplexen pályázni. A védett tájkép megőrzése sokszor játszott alárendelt szerepet az elmúlt évek során, igaz számos tanösvényt jelöltek ki az utóbbi években, azonban elérhetőségük korlátozott.

Megoldás: Szükség van az épített és természeti kulturális örökség védelmére, értékkel bíró épületek külső felújítására, az értékek bemutatása céljából az épület vagy épületrész belső felújítására, korszerűsítésére, zöldfelületek fejlesztésére, környezet rehabilitációjára. Biztosítani kell továbbá az építmények megközelíthetőségét gyalogút és parkoló segítségével. A meglévő védett természeti értékeket megfelelő módon be kell mutatni és meg kell őrizni. Új pihenőhelyeket szükséges létesíteni,

illetve a meglévőket fel kell újítani. Környezeti tudatosság növelése érdekében szükséges tanösvények, útvonalak kialakítása, tájékoztató táblák és kiadványok elhelyezése.

Eredmény: A rehabilitációval megőrizzük az épített örökségünket és továbbvisszük, hogy a következő generáció is megismerhesse. Tetszetősebbé, jellegzetessé, környezetbe illeszkedővé válnak a védelem alatt álló építmények. A felújított külső és belső terek hozzájárulnak a rendezett településképp kialakulásához és ezáltal a turisztikai potenciál növekedéséhez is. Az intézkedés keretében terveink szerint megújul legalább 3 helyi vagy országos védettségű épület. A természeti és történelmi tájképet megőrizzük az utókornak. A helyi identitás és a környezeti tudatosság erősödik, nő a települések vonzereje.

Érintett települések köre: Apostag, Dunaegyháza, Dunapataj, Dusnok, Harta, Homokmégy, Izsák (külterülettel), Jakabszállás, Kunszentmiklós (külterülettel), Solt (külterülettel), Szabadszállás (külterülettel), Szakmár, Tass, Bócsa, Dunatétlen, Fajsz, Fülöpszállás, Kunadacs, Kunpeszér, Orgovány, Öregcsertő, Szalkszentmárton, Újsolt, Újtelek

D6. Intézkedés: Agrárkörnyezetgazdálkodási rendszerek elterjedésének elősegítése

HPME jogcímhez rendelése: ÚMVP, de nem LEADER

HPME-hez rendelt forrás meghatározása: ÚMVP - 2. Intézkedéscsoport – 214A Agrárkörnyezetgazdálkodási kifizetések

HPME HVS célkitűzéshez rendelése: „D” Célkitűzés: Településképp, kulturális örökségek és a vidéki táj fenntartható fejlesztése

HPME kódolása: D6.

Helyzet: A térségben rendkívül magas a védett és környezetileg érzékeny területek aránya. A területhasználat hagyományosan meghatározó módja a mezőgazdaság. A fenntartható mezőgazdasági fejlesztés egyik döntő alapelve a természeti erőforrások hosszú távú védelmének biztosítása.

Probléma: A mezőgazdasági termelési kultúrák döntő hányadára az okszerű talaj- és földhasználat hiánya a jellemző. A mezőgazdaságnak és a turisztikai igénybevételnek köszönhetően a tájterhelés egyre inkább növekszik.

Megoldás: A természetvédelem és a mezőgazdálkodás szempontrendszerét közös nevezőre kell hozni. A természetvédelem és a vidéki tájak állapotának javítása érdekében elő kell segíteni, hogy a gazdák a természeti környezet, a természeti erőforrások és a vidéki táj megőrzésével összeegyeztethető földhasználati módszereket alkalmazzanak, biztosítani kell az agrárkörnyezetvédelmet és tájfenntartást szolgáló termelési módszerek elterjesztését.

Eredmény: Az intézkedés eredményeképp az ökológiai alapú szemlélet és gazdálkodás, valamint a természetközeli termelési módszerek elterjedése várható. Várhatóan legalább 20 gazdálkodó vesz részt az agrár-környezetgazdálkodási programban.

Érintett települések köre: Apostag, Dunaegyháza, Dunapataj, Dunavecse, Dusnok, Hajós, Harta, Homokmégy, Izsák, Jakabszállás, Kunszentmiklós, Solt, Szabadszállás, Szakmár, Tass, Bócsa, Dunatétlen, Fajsz, Fülöpszállás, Kunadacs, Kunpeszér, Orgovány, Öregcsertő, Szalkszentmárton, Újsolt, Újtelek

E1. Intézkedés: Civil szervezetek térségi szerepének növelése

LEADER témakör: Életminőség/diverzifikáció (413)

HPME jogcímhez rendelése: LEADER, közösségi célú fejlesztés

HPME-hez rendelt forrás meghatározása: ÚMVP - 4. Intézkedéscsoport - 411 A helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása

HPME HVS célkitűzéshez rendelése: „E” Célkitűzés: Társadalmi tőke erősítése

HPME kódolása: E1.

Helyzet: A civil szervezetek fontos szerepet töltenek be a helyi társadalom életében. A Helyi Akciócsoport területén 410 civil szervezet működik, azonban a legtöbb településen csak a legalapvetőbb területekre korlátozódik a civil aktivitás. A civil szervezetek kiadásai javarészt a működési kiadásait fedezik (általánosságban önkormányzati hozzájárulással), működésünkhöz szükséges eszközök hiányosak, elavultak.

Probléma: A civil szervezetek bevételei nem fedezik a fő tevékenységük során felmerülő működési költségeket, a tagdíjak, hozzájárulások, egyéb pályázatok (NCA) segítségével a működés finanszírozott, fejlesztésre, felújításra a bevételek szűkösek.

Megoldás: Segítenünk kell a már működő civil szervezeteket fő feladatuk, tevékenységük ellátása érdekében. Kiemelten kell kezelni a közhasznú tevékenységet végző non-profit szervezetek

működésének biztosítását. A program keretében alapítási, fenntartási működési költségek nem támogatottak.

Eredmény: Az intézkedés eredményeképpen a fejlesztések hatására javul a civil szervezetek térségi szerepe, 27 civil szervezet tevékenységéhez kapcsolódó épület karbantartása és/vagy eszközeinek beszerzése valósul meg. Ezáltal a rendelkezésre álló forrásait teljes egészében céljaik elérésére tudják fordítani. A fejlesztés kísértékű projekt keretében valósulhat meg.

Érintett települések köre: Apostag, Dunaegyháza, Dunapataj, Dunavecse, Dusnok, Hajós, Harta, Homokmégy, Izsák, Jakabszállás, Kunszentmiklós, Solt, Szabadszállás, Szakmár, Tass, Bócsa, Dunatétlen, Fajsz, Fülöpszállás, Kunadacs, Kunpeszér, Orgovány, Öregcsertő, Szalkszentmárton, Újsolt, Újtelek

E2. Intézkedés: Vidéki rendezvények támogatása

LEADER témakör: Életminőség/diverzifikáció (413)

HPME jogcímhez rendelése: LEADER, rendezvény

HPME-hez rendelt forrás meghatározása: ÚMVP - 4. Intézkedéscsoport - 411 A helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása

HPME HVS célkitűzéshez rendelése: „E” Célkitűzés: Társadalmi tőke erősítése

HPME kódolása: E2.

Helyzet: A vidéki élet színfoltjai a rendszeresen vagy spontán szervezett fesztiválok, történelmi és kulturális rendezvények, falunapok. Ezek azon túl, hogy hozzátartoznak a vidéki élethez, erősítik az összetartást, a hely szellemét.

Probléma: Az önkormányzatok és civil szervezetek egyre kevesebbet tudnak fordítani éves kulturális programjaik színvonalas megszervezésére, lebonyolítására, rendezvényeik idegenforgalmi vonzerejének növelésére.

Megoldás: A vidéken élők identitástudatának fejlesztése kapcsán ösztönözni kell a települések kulturális értékeinek, hagyományainak és örökségének bemutatására szolgáló vidéki rendezvényeket, melyek elősegítik a térségi együttműködéseket, a közösségi élmény és összetartozás erősítését, a település megtartóerejének növelését. Támogatni kell a helyi és térségi jelentőségű, összefogással megvalósuló rendezvényeket, fesztiválokat, falunapokat.

Eredmény: A rendezvények lehetőséget teremtenek arra, hogy a településen élők megismerjék egymás kultúráját, hagyományait, szokásait. Az intézkedés eredményeképp megjelennek új, visszatérő rendezvények, azonos tematikájú vándorrendezvényeket szervez a térség és meglévő rendezvények is támogatásra kerülnek. A cél, hogy ezeken a rendezvényeken minél többen vegyenek részt és segítségükkel a rendezvényekre látogatók mérhető száma 20 %-kal növekedjen. Az intézkedés keretében a HACS területéhez tartozó valamennyi településen 1 rendezvény, összesen 26 rendezvény lebonyolítására kerül sor. Rendezvény kísértékű projekt keretében valósulhat meg.

Érintett települések köre: Apostag, Dunaegyháza, Dunapataj, Dunavecse, Dusnok, Hajós, Harta, Homokmégy, Izsák, Jakabszállás, Kunszentmiklós, Solt, Szabadszállás, Szakmár, Tass, Bócsa, Dunatétlen, Fajsz, Fülöpszállás, Kunadacs, Kunpeszér, Orgovány, Öregcsertő, Szalkszentmárton, Újsolt, Újtelek

E3. Intézkedés: Hátrányos helyzetű fiatalok foglalkoztathatóságának elősegítése

LEADER témakör: Életminőség/diverzifikáció (413)

HPME jogcímhez rendelése: LEADER, közösségi célú fejlesztés

HPME-hez rendelt forrás meghatározása: ÚMVP - 4. Intézkedéscsoport - 411 A helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása

HPME HVS célkitűzéshez rendelése: „E” Célkitűzés: Társadalmi tőke erősítése

HPME kódolása: E3.

Helyzet: A HACS területén a hátrányos helyzetű csoportok köre igen széles: romák, idősek, fogyatékkal élő, szülők nélkül nevelkedő, állami gondozott fiatalok.

Probléma: A hátrányos helyzetű csoportok felzárkóztatása, esélyegyenlőségük biztosítása fontos feladat, mely ellátásra a civil szféra szerepének fokozása lenne megoldás, azonban a szervezetek kevés forrásból gazdálkodnak, sokszor a szervezet működtetésére, fenntartására sem elegendőek forrásaik.

Megoldás: A civil szervezeteket be kell vonni a hátrányos helyzetű csoportok felzárkóztatásának elősegítésére. Esélyegyenlőségük megteremtésének érdekében foglalkoztatási programok beindítása feltétlen szükséges. Fokozni kell a civil szektor szerepét, hogy a társadalmi periférián élő csoportok re-integrálása minél sikeresebb legyen.

Eredmény: Az intézkedés eredményeképp a HACS területén működő civil szervezet közreműködésével megvalósul 1 hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztatását elősegítő közösségi tér.

Érintett települések köre: Hajós, Harta

Kovács Sándor: A HPME-k kapcsán javaslatot tesz. Véleménye szerint a pontosabb megfogalmazás érdekében a „mezőgazdaság eszközállományának javítása” helyett „mezőgazdaság eszköz- és gépállományának javítása” szerepeljen a stratégiában. Hiszen a megfogalmazott megoldási javaslat alapján nemcsak eszköz, hanem gép beszerzése is lehetséges az intézkedés keretében. Az „agrárkörnyezetvédelmi gazdálkodási rendszerek elterjedésének elősegítése” helyett „mezőgazdasági területek fenntartható használata” elnevezés célszerűbb lenne a kidolgozott megoldási javaslat alapján. A hátrányos helyzetűek foglalkoztatása kapcsán pedig „hátrányos helyzetű fiatalok foglalkoztathatóságának elősegítése” helyett „hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztathatóságának elősegítése” szerepeljen, hiszen a megoldási javaslat így került kidolgozásra, célterület szinten szabályozható, hogy mely csoportot kívánja támogatni a HACS.

A jelenlévők a javaslattal egyetértenek, az alábbi intézkedések módosultak:

B2. Intézkedés: Mezőgazdaság eszköz- és gépállományának javítása

D6. Intézkedés: Mezőgazdasági területek fenntartható hasznosítása

E3. Intézkedés: Hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztathatóságának elősegítése

Schindler János: Kéri a MSZ-et, hogy a vonatkozó dokumentumokban javítsák a megnevezéseket.

Borbényi Laura: A megoldási javaslatokra alapozva 10 db LEADER célterületet lehet kidolgozni, mely a megjelenő pályázati kiírás alapját képezi majd. Ezen célterületek kerülnek részletesen lebontásra a célterület tervezőben támogatható tevékenységek, elszámolható kiadások, pontozási szempontok stb. szerint.

A TCS a megoldási javaslatokat és a beérkezett projektötleteket szem előtt tartva az alábbi célterületeket határozta meg:

1. Ipari területek kialakítása, fejlesztése
2. Helyi termékek feldolgozásának és piacra jutásának elősegítése
3. Kisértékű mezőgazdasági gépek, eszközök beszerzésének támogatása
4. "Helyi termék ház" kialakítása
5. Kiállítóhelyek fejlesztése, művészek, alkotók kiállításainak, alkotótáborainak szervezése
6. Művészeti alkotások felújítása
7. Kézműves műhelyek fejlesztése
8. Civil szervezetek eszközbeszerzésének és felújításainak támogatása
9. Települések kulturális értékeinek, hagyományainak bemutatására szolgáló vidéki rendezvények támogatása
10. Hátrányos helyzetű fiatalok részére közösségi foglalkoztató tér kialakítása

Borbényi Laura: A holnapi nap folyamán Budapesten szakmai tájékoztatóra kerül sor, illetve jövő hét elején a célterület tervezéssel kapcsolatos képzésre. Az ott elhangzott információkról a következő TCS ülésen tájékoztatást ad. A következő ülésre a munkaszervezet az elhangzottak alapján előkészíti a forrásallokációra vonatkozó javaslatát. Megköszöni a részvételt, az elhangzott véleményeket és javaslatokat.

Schindler János: Felkéri a MSZ-et, hogy a felülvizsgálat 2. részében, a HVS szöveges részeit a TCS részére előkészíteni szíveskedjenek. A nyilvánossági intézkedések és a HVS végrehajtása kapcsán kéri összefoglaló elkészítését, melyet elektronikusan kér megküldeni a tagoknak.

A következő ülés témája LEADER fejlesztési források allokálása. Javaslatot tesz a következő ülés időpontjára: 2011. április 1. 10.00 óra.

Több javaslat nem lévén a Tervezői Csoport ülése 13.30 órakor véget ért.

HACS munkaszervezet vezető (Jegyzőkönyvvezető)

Borbényi Laura

 (aláírás)

Tervezői csoport tagok

Schön Ferenc

 (aláírás)